

Valtioneuvoston asetus rajanylitystietojärjestelmän perustamiseen liittyvän lainsäädännön voimaantulosta

Asian tausta

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 30.11.2017 asetuksen (EU) 2017/2226 rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsulle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja asetusten (EY) N:o 767/2008 ja (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (*EES-asetus*). Asetus tuli voimaan 29.12.2017. Asetuksen mukaan rajanylitystietojärjestelmä otetaan käyttöön komission vahvistamana ajankohtana, kun asetuksessa säädetyt käyttöönoton edellytykset täyttyvät.

EES-asetusta on täydennetty kansallisesti henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta annetulla lailla (1204/2022), henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain muuttamisesta annetulla lailla (1207/2022) ja henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain muuttamisesta annetulla lailla (1208/2022). Lait vahvistettiin tasavallan presidentin esittelyssä 20.12.2022. Lakien voimaantulosäännösten mukaan lakien voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Hallituksen esityksen HE 173/2021 vp mukaan lakimuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun rajanylitystietojärjestelmä otetaan komission päätöksellä käyttöön.

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 18.7.2025 asetuksen (EU) 2025/1534 tilapäisistä poikkeuksista asetusten (EU) 2017/2226 ja (EU) 2016/399 tiettyihin säännöksiin siltä osin kuin on kyse rajanylitystietojärjestelmän asteittaisesta käyttöönotosta. Asetus tuli voimaan 26.7.2025. Asetus mahdollistaa rajanylitystietojärjestelmän käyttöönoton jäsenvaltioissa vaihteittain 180 päivän aikana. Asetuksessa säädetään muun muassa siitä, kuinka monella rajanylityspaikalla järjestelmää tulee käyttää sekä poikkeuksista järjestelmään tallennettaviin tietoihin. Poikkeukset eivät koske sitä, millä edellytyksillä maahanmuutto-, viisumi- ja lainvalvontaviranomaiset voivat käyttää rajanylitystietojärjestelmää.

Myös rajanylitystietojärjestelmän asteittainen käyttöönotto edellyttää kansallisen täydentävän lainsäädännön voimaansaattamista. Rajavartiolaitoksen esikunta antaa tarkemmat määräykset siitä, miten rajanylitystietojärjestelmän asteittainen käyttöönotto Suomessa käytännön tasolla toteutetaan.

Euroopan komissio on 30.7.2025 antamallaan täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2025/1544 vahvistanut, että rajanylitystietojärjestelmän asteittainen käyttö Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2025/1534 mukaisesti alkaa 12.10.2025.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Ehdotetun asetuksen sisältö ja voimaantulo

Asetuksessa säädettäisiin henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta annetun lain (1204/2022), henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain (1207/2022) ja henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain muuttamisesta annetun lain (1208/2022) niiden säännösten voimaantulosta, jotka liittyvät rajanylitystietojärjestelmän käyttöönottoon. Lakimuutokset ja asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 12.10.2025.

Edellä mainitut lait sisältävät myös Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1240; ETIAS) käyttöönottoon liittyviä täydentäviä säännöksiä. Näiden säännösten voimaantulosta säädettäisiin erikseen, kun komissio on päättänyt ETIAS-järjestelmän käyttöönottoajankohdasta.